

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM V ŠUMPERKU

příspěvková organizace zřizovaná Olomouckým krajem

PLÁN VLASTIVĚDNÉHO MUZEA V ŠUMPERKU 2022

Hlavní třída 22,
Šumperk
IČO: 000 98 311

WWW.MUZEUM-SUMPERK.CZ

Základní údaje

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, se sídlem Hlavní třída 22, Šumperk, IČO 000 98 311, statutární zástupce PhDr. Marie Gronychová, ředitelka.

Webové stránky organizace: www.muzeum-sumperk.cz, e-mail: vmsumperk@muzeum-sumperk.cz, telefon: 583 363 070, ID datové schránky: 74xmakr.

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, bylo zřízeno na základě Zřizovací listiny vydané Olomouckým krajem 17. 3. 2003, s platností od 20. 5. 2003. Hlavní činností je plnění funkce muzea dle zákona 122/2000 Sb. v platném znění.

Vlastivědné muzeum v Šumperku je zapsáno v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě, oddíl Pr, vložka 780. Je právnickou osobou a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, spravuje 5 zařízení:

Muzeum v Šumperku, Muzeum v Mohelnici, Muzeum v Zábřehu, Památník Adolfa Kašpara v Lošticích a Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov.

I. ÚVOD

Plán Vlastivědného muzea v Šumperku (dále jen VM Šumperk) pro rok 2022 byl vypracován v souladu se směrnicemi Olomouckého kraje Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem¹ s důrazem na plnění všech základních funkcí muzea včetně dodržování standardů veřejných služeb, akcentováno bude regionální působení organizace, vymezené jak zřizovací listinou, tak charakteristikami sbírek v CES. Současně plán a krátkodobá koncepce akceptují také základní cíle stanovené Státní kulturní politikou 2021–2025² a také cíle stanovené v Plánu rozvoje Vlastivědného muzea v Šumperku na delší období 2021–2023.

Stejně jako v roce 2020 panuje i ke konci roku 2021 poměrně velká nejistota plynoucí z krizových opatření v souvislosti s pandemií covidu-19, neboť v době tvorby plánu není zřejmé, jakým způsobem se budou vyvíjet karanténní opatření v roce 2022. Plán je tedy sestaven jako orientační a může být měněn podle aktuální situace.

Dalším aspektem ovlivňujícím tvorbu plánu je fakt, že ještě není přesně známa výše příspěvku na provoz, ani není jasné, zda budou schváleny požadované investiční akce, popř. zda bude vyhověno žádostem o dotace. Prioritně musí být jako každý rok kladen největší důraz na splnění veškerých úkolů organizace vyplývajících ze zákonů (zákonné úpravy týkající se nejen hlavní činnosti muzea, ale také účetnictví, odměňování zaměstnanců, bezpečnosti práce, požární ochrany, odpadového hospodářství, hygieny, evidence smluv, spisové služby atd.), popř. z dalších opatření zřizovatele (Zřizovací listina, Zásady řízení příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem, Principy odměňování ředitelů příspěvkových organizací atd.).

Základní cíl organizace je z hlediska kultury jako celku stanoven jako zvyšování dostupnosti a přístupnosti kultury, účinná péče o kulturní dědictví, popř. rozvoj kulturních a kreativních odvětví (totožný s tezemi státní kulturní politiky). Z hlediska muzeí a galerií je to pak zachování schopnosti muzeí kvalifikovaným způsobem spravovat a rozšiřovat sbírky, vědecko-výzkumnou činností prohlubovat jejich poznání a rozšiřovat službu veřejnosti. Velký důraz je kladen na digitalizaci, která zpřístupňuje kulturu všem občanům. Pro Vlastivědné muzeum v Šumperku bylo minulé tříleté období velmi úspěšné, neboť návštěvnost i tržby ze

¹ Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem, směrnice rady Olomouckého kraje 5/2021 ze dne 8. 11. 2021

² Státní kulturní politika 2021–2025+, vydalo MK ČR, ISBN 978-80-87546-41-3

vstupného překonávaly rekordy, organizace měla velmi dobré výsledky hospodaření a vybudovaly se i tři nové expozice. Pokud by se na konci plánovaného období, tj. v roce 2023, podařilo vrátit na úroveň roku 2018 nebo 2019, bylo by to zřejmě to nejlepší, v co lze v současné chvíli doufat. Předpokladem úspěchu je zejména opětovné zavedení prezenční školní docházky a s tím spojené návštěvy školních skupin, možnost pořádání zájezdů zejména pro žáky a seniory (významné pro Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov a pro PAK Loštice) a možnost pořádání muzejních programů pro větší počet návštěvníků. A samozřejmě i celková nálada a situace obyvatel: zda se lidé vrátí ve stejné míře k předchozím zvyklostem, zda převáží trend „odložené spotřeby“, nebo naopak zda část občanů své předchozí návyky neobnoví a návštěva muzea se stane něčím nadbytečným.

Jako každý rok je i v roce 2022 kladen největší důraz na splnění veškerých úkolů organizace vyplývajících ze zákonů (zákonné úpravy týkající se nejen hlavní činnosti muzea, ale také účetnictví, odměňování zaměstnanců, bezpečnosti práce, požární ochrany, odpadového hospodářství, hygieny, nově také evidence smluv atd.), popř. z dalších opatření zřizovatele (Zásady řízení příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem, Pravidla odměňování ředitelů příspěvkových organizací Olomouckého kraje atd.). K výše uvedeným oblastem se v posledních dvou letech připojují i opatření v souvislosti s covidem-19, která stále silně ovlivňují a omezují činnost muzea zejména ve vztahu k návštěvníkům. S jistými omezeními bude zřejmě nutné počítat i v roce 2022.

Vlastivědné muzeum v Šumperku spravuje 6 sbírek obsahujících 15 podsbírek zapsaných v CES, v nichž je evidováno 180 008 sbírkových předmětů (inventárních čísel). Sbírkotvorná činnost, jako jeden z hlavních cílů muzea, bude pokračovat získáváním nových přírůstků obvyklými způsoby (vlastním sběrem, převody, dědictvím) důsledně v souladu se Zřizovací listinou a Strategii sbírkotvorné činnosti při dodržování zásad muzejní selekce. Případné nákupy sbírek budou v souladu se zákonem o účetnictví financovány z investic. Podle možností budou realizovány i akvizice současného výtvarného umění, neboť VM Šumperk plní také funkci regionální galerie. Dary do muzejních sbírek mohou být realizovány pouze v souladu se Zásadami řízení příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem. Sbírkoty budou odborně zpracovávány v zákonných lhůtách, evidovány a inventovány dle zákona 122/2000 Sb. v platném znění a dle vnitřních předpisů organizace.

Ani v roce 2021 se nepodařilo dořešit otázku právního výkladu inventarizace nově nabytých sbírkových předmětů, které mají vedle přírůstkových čísel také čísla investičního majetku (z tohoto titulu by měly projít řádnou inventarizací každý rok). Tato sporná otázka byla

v roce 2019 intenzivně řešena např. v AMG, ale i na příslušných odborech MK ČR, ovšem kvůli pandemii v roce 2020 a 2021 se všechny tyto legislativní problémy odsunuly do pozadí a zůstaly nedořešeny.

V roce 2022 bude probíhat další rok druhého cyklu inventarizace sbírek, inventarizační jednotkou jsou dle zákona sbírkové předměty (tedy inventární čísla). Inventurou musí ze zákona projít každoročně minimálně 5 % sbírkových předmětů z každé sbírky, plán ovšem počítá ve většině případů s 10 %. Výjimkami jsou: sbírka šumperského muzea, podsбірka archeologická, kde bylo v roce 2015 inventarizováno 40 %, proto je na rok 2022 v plánu pouze zákonných 5 %; sbírka PAK a Havelkova muzea, kde již bylo doposud zinventarizováno více než 95 % sbírky; sbírka zábřežského muzea a sbírka šumperského muzea – podsбірka botanická, kde proběhly v roce 2021 předávací inventarizace a sbírky byly inventarizovány v plném rozsahu, proto je v těchto sbírkách na rok 2022 plánováno pouze 5 %. Další výjimku tvoří sbírky šumperského muzea – podsбірky historická, zoologická a geologická, kde byl každoročně inventarizován mírně vyšší počet než stanovených 10 %. Z nich bude inventarizováno vždy jen tolik procent (minimálně však 5 %), aby byla naplněna zákonem stanovená lhůta pro desetiletý cyklus inventarizace. V roce 2022 bude ukončen 10letý cyklus inventarizace a bude vypracována kompletní zpráva o inventarizaci za období 2013–2022.

Digitalizace sbírkového fondu, zajišťující přístup veřejnosti ke sbírkám muzejní povahy a v neposlední řadě také evidenci sbírkového fondu, je jedním z prioritních úkolů muzeí, který je akcentován i v celostátních materiálech. Digitalizace sbírkového fondu a její zpřístupnění na webových stránkách jsou významným fenoménem zejména v době uzavření muzeí, neboť díky tomu byl v době karantény zajištěn přístup veřejnosti ke sbírkám muzejní povahy on-line, což je důležité nejen z hlediska prezentačního, ale i badatelského. Tímto způsobem je naplňován standard dostupnosti muzejních sbírek pro širokou veřejnost, a to i v době, kdy muzeum je pro veřejnost uzavřeno. Navíc digitalizované sbírky umožňují zvláštní formu prezentace na webových stránkách, a to jak v běžném zobrazení, tak v 3D podobě nebo zobrazení formou 360° rotujících objektů. VM Šumperk vytvořilo na svých webových stránkách velmi atraktivní virtuální prohlídky expozic a výstav, kde se opět uplatnilo 3D zobrazení některých sbírkových předmětů. Jedná se o prohlídky expozice v Muzeu Šumperk, expozice Pravěk Mohelnicka a nově rekonstruované expozice domácí fauny a lesnictví na zámku Úsov. Pro rok 2022 je v plánu pokračování této formy digitalizace a umístování sbírkových předmětů na webu muzeum-sumperk.cz a portálech eSbirky a 3dsbirky.cz. Rozsah této speciální formy

digitalizace závisí na tom, zda se podaří získat dotaci z MK ČR.³ Dalším přínosem digitalizace je skutečnost, že digitalizované sbírkové předměty, zejména ve formě 3D zobrazení, a také panoramatické prohlídky expozic mohou sloužit i jako alternativní zpřístupnění expozic a výstav, které jsou nedostupné pro imobilní návštěvníky. První a zatím jediné zařízení pro virtuální realitu (PC, náhlavní soustava a ovladače) zajišťuje virtuální procházení reálných expozic s detailním vyobrazením vybraných sbírkových předmětů v Muzeu Šumperk. Pokud by to dovolila finanční situace, mohlo by být podobné zařízení instalováno i v Loveckolesnickém muzeu na zámku Úsov (prostor pokladny nebo v prostorách Staré školy) a v Muzeu Mohelnice (obřadní síň).

K prioritním úkolům musí patřit opět péče o sbírkový fond a zkvalitňování uložení sbírek. Při práci v depozitářích bude kladen důraz zejména na dodržování zákona a vnitřních předpisů, na korektní vedení přírůstkových knih, jejich řádnou autentizaci (razítko s číslem sbírky v CES), dopracování lokací a řádné sledování klimatických podmínek. Pozornost bude zaměřena i nadále také na ochranu sbírek muzejní povahy před krádežemi, vloupáním a požárem dle Metodického pokynu MK ČR č. 1/2010. Kvalita uložení sbírkových předmětů, existence a funkčnost lokačních seznamů, vedení potřebné dokumentace a pořádek v depozitářích budou opět kontrolovány vedoucí oddělení odborné činnosti a ředitelkou organizace (pravidelná roční kontrola i namátkové kontroly). V případě, že bude do vlastnictví Olomouckého kraje získána v roce 2022 zbylá část tzv. robotárny na ulici Lidické v Šumperku, čímž by se podařilo rozšířit depozitární prostory zejména pro archeologické, historické a přírodovědné sbírkové předměty a také prostory pro badatelný a prostory pro digitalizaci, bude prioritním úkolem organizace úprava a vybavení těchto prostor (stavební úpravy vesměs vlastními pracovníky, vybavení depozitářů regály, pořízení kvalitních monitorovacích zařízení, zastínění oken apod.). VM Šumperk bude opět usilovat o získání mimorozpočtových zdrojů z programů ISO MK ČR na restaurování, popř. nákup sbírkových předmětů nebo vybavení depozitářů. Prioritně budou opět restaurovány výrazně poškozené staré sbírky.

Vědecko-výzkumná činnost bude i v roce 2022 plánovaná tak, aby z každého úkolu vyplynul konkrétní výstup v daném roce, v případě nových úkolů, popř. v roce 2023. Cílem vědecko-výzkumných úkolů budou podle možností produkty použitelné zejména pro prezentační účely (výstavy, přednášky, články pro ediční činnost organizace) a zviditelnění činnosti organizace. Pokračujících úkolů je naplánovaných 18, mezi nimi je i pokračující

³ Dotace MK ČR Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií)

kolektivní příprava přehledových dějin města Šumperka. Nové úkoly jsou plánovány 2. Podporováno bude také zapojení pracovníků do externích projektů (celkem 5 externích úkolů). Z těchto externích úkolů stojí za zmínku například mezioborový projekt věnovaný zaniklým osadám v pohraničních regionech Moravy a Slezska, jehož výsledky budou prezentovány i formou výstavy. Nadále také pokračuje projekt preventivní archeologie či dokumentace tradiční lidové kultury v Olomouckém kraji.

Spolupráce s dalšími subjekty je realizována zejména formou zápůjček, a to jak zápůjček celých výstav (na rok 2022 je již zatím nasmlouváno zapůjčení dvou výstav dvěma organizacím), tak i dílčích zápůjček sbírkových předmětů, které jsou uplatňovány zejména ve vztahu k Národnímu památkovému ústavu (zámek Javorník, Šternberk apod.) a také ve vztahu k muzeím, jak obecním (např. Police, Staré Město, město Šumperk), tak soukromým (Pivovarské muzeum v Hanušovicích), tak i krajským (Muzeum silnic ve Vikýřovicích, Vlastivědné muzeum Jesenicka, Vlastivědné muzeum v Olomouci). Mnohdy jsou sbírkové předměty zapůjčené z VM Šumperk základem pro tyto expozice. Ve spolupráci s městem Šumperk se bude organizace i v roce 2022 podílet na pořádání festivalu Město čte knihu a bude partnerem při pořádání Šumperských slavností. Rovněž se VM Šumperk zapojí do celorepublikového festivalu Den architektury, kde budou veřejnosti nabídnuty vlastivědné vycházky. Ve spolupráci se záchrannými spolky a místními útulky se uskuteční další, již 14. ročník zábavné soutěže Šumperský hafan. Díky Muzejíčku šumperského muzea se podařilo zaujmout zejména školky a první stupně základních škol, střední školy muzeum navštěvují méně, i když mnohé výstavy přímo souvisejí s učivem středních škol a školám jsou nabízeny komentované prohlídky. V Muzeu Zábřeh proběhnou opět soutěže pro školy pořádané pod patronací starosty města.

Prezentační činnost muzea je rámcově vymezena standardy veřejných služeb, které jsou konkretizovány ve Zřizovací listině. Jedná se zejména o zpřístupnění sbírek formou muzejních výstav, muzejních programů, publikací a webových prezentací (standard časové dostupnosti), dodržení standardů ekonomické dostupnosti zavedením slev a volných vstupů, popř. dodržení standardů fyzické dostupnosti pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace (podle stavebních možností objektů). Výstavy a muzejní programy byly vybírány tak, aby byly nejen návštěvnický atraktivní, ale také s ohledem na plnění hlavních funkcí muzea, tj. na prezentaci sbírek muzejní povahy a vlastní vědecko-výzkumnou činnost.

V publikační činnosti bude stěžejní publikací tradičně 108. svazek Severní Moravy a další svazek Knihovničky Severní Moravy s pracovním názvem Šumperk – historie a příroda (RNDr. Zdeněk Gába).

Prorodinná politika bude v podmínkách VM Šumperk realizována opět v Muzejíčku, které vzniklo v roce 2016 jako specifické zařízení pro rodiny s dětmi, děti a mládež, pro všechny, kteří si rádi pohrají, zasoutěží nebo vyzkouší nějaké dnes již zapomenuté činnosti. Celé přízemí východního křídla šumperského muzea bude i nadále využíváno výlučně na výstavy určené dětem, na programy pro děti, dílny a další programy. Od vzniku Muzejíčka v únoru 2016 do konce listopadu 2021 bylo realizováno již 18 dětských výstav, které navštívilo více než 56 000 osob. V roce 2022 budou v Muzejíčku opět instalovány 3 výstavy s dětskou tematikou, jejichž prostřednictvím se budou děti všech věkových kategorií nejen bavit, ale také přirozenou adekvátní formou seznamovat s činností muzea a prezentovanými tématy. První z nových výstav bude Velká historická herna, v létě pak bude muzejní herna propojena s aktivitami na nádvoří muzea. Na závěr roku bude Muzejíčko patřit pohádkám. Ke všem výstavám v Muzejíčku budou organizovány doprovodné akce a programy. Zázemí pro rodiny s dětmi (možnost využití přebalovacího pultu a přípravy jídla pro děti a kojence) je vybudováno i v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov. Pro rodiny s dětmi zde bude i v roce 2022 připraven speciální „pohádkový“ návštěvnický okruh a také interaktivní expozice na nádvoří zámku (Strašidelný labyrint, Putování středověkem).

Předkládaný plán výstav je opět více méně rámcový, je možné, že dojde k jeho úpravě, a to v závislosti na aktuální situaci. Ze 44 naplánovaných krátkodobých výstav přechází 10 z roku 2021, nově instalovaných výstav bude tedy 34. V zařízeních VM Šumperk proběhne 42 výstav, 2 autorské výstavy si zamluvily jiné organizace. Nabídka výstav bude pestrá, k nejvýznamnějším počínům bude patřit např. výstava věnovaná zachráněným pokladům (čili nálezům získaným z detektorových prospekcí) či lidové architektuře v regionu, své návštěvníky si jistě najde také výstava prezentující zaniklé lokality severní Moravy a části Slezska, nabídka výstav rovněž potěší i milovníky umění, na rok 2022 se připravuje např. výstava věnovaná dílu sochaře Bohumila Teplého. K velmi oblíbeným vlastním autorským akcím patří i tradiční výstava hub, v roce 2022 bude mít již 23. pokračování. V Muzeu Zábřeh proběhne výstava věnovaná pravěkým lovcům a sběračům a v Muzeu Mohelnice se uskuteční vlastní putovní výstavy modifikované na daný region.

VM Šumperk nabízí výstavní prostory také začínajícím umělcům. V Galerii mladých v Muzeu Šumperk a v Minigalerii Muzea Zábřeh mohou začínající nebo amatérští umělci

vystavovat svou tvorbu. Jedná se o velmi oblíbený počin, který je určitou formou tzv. kulturních inkubátorů. Oba prostory jsou poměrně hojně využívány.

V šumperském muzeu bude v letních měsících opět využíváno také nádvoří, ať již to budou akce vlastní (Čarodějnice, Šumperský hafan, Muzejní noc, Prázdniny v muzeu, Mezinárodní den archeologie atd.), či akce, kde VM Šumperk vystupuje jako spoluorganizátor nebo partner (Slavnosti města Šumperka, Mezinárodní folklorní festival, Revival atd.). Na zámku Úsov je nádvoří využito jak při běžných prohlídkách, tak i při speciálních akcích (Pohádkový den, Bílá paní, Halloween).

V oblasti stálých expozic je pro rok 2022 v plánu zhotovení projektové dokumentace na kompletní rekonstrukci Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích (investiční žádanka č. 2017/00420). Památník Adolfa Kašpara patří dlouhodobě k nejméně navštěvovaným zařízením VM Šumperk, i když jisté změny k lepšímu přinesla nová expozice loštických pohárů, která byla zpřístupněna v roce 2020. Kvůli uzavření muzeí na podzim 2020 a v prvním pololetí 2021 se však zvýšení návštěvnosti neprojevovalo zcela jednoznačně. V roce 2021 byla pak expozice Adolfa Kašpara doplněna o nábytek z pozůstalosti umělce, který byl do sbírek VM Šumperk pořízen s finančním příspěvím MK ČR (ISO). S rekonstrukcí historických expozic v zábřežském muzeu se počítá až v letech 2023 a 2024.

Velká pozornost bude věnována opět propagaci, zejména pak propagaci v médiích a na internetu, a to jak na vlastních webových stránkách, tak i na různých jiných webech, jako např. www.kudyznudy.cz, www.mapy.cz, www.firmy.cz atd. Vlastní webové stránky organizace www.muzeum-sumperk.cz jsou neustále doplňovány a zdokonalovány, zveřejňovány jsou i nově digitalizované sbírkové předměty, včetně předmětů zpracovaných v 3D formátu. Na webu je uváděn program všech zařízení VM Šumperk, dostupné jsou zde také panoramatické prohlídky tří expozic. V případě dostatku finančních prostředků by se v roce 2022 měla realizovat i panoramatická prohlídka nové expozice J. E. Welzla v Muzeu Zábřeh. Využívány budou i nadále oba facebookové profily (Vlastivědné muzeum v Šumperku, zámek Úsov). Vlastní facebookovou stránku, administrovanou VM Šumperk, má i Šumperský hafan. Díky skutečnosti, že se organizace stala osobou identifikovanou k DPH, může být využívána i placená fb propagace. Vlastivědné muzeum v Šumperku má i vlastní instagram. Zajímavou formou propagace je také spolupřátání různých nadregionálních akcí a setkání v zařízeních muzea (Šumperský hafan ve spolupráci s Ligou na ochranu zvířat a regionálními útulky nebo setkání adoptovaných chrtů z Moravy ve spolupráci s organizací Adopce psů bez hranic a Chrti v nouzi na zámku Úsov, partnerství při folklorním festivalu a Slavnostech města Šumperka

nebo festivalech Město čte knihu, Den architektury apod.). Z těchto nadregionálních akcí pak vznikají různé dokumenty a zprávy, které se šíří zejména prostřednictvím sociálních sítí a které jsou skvělou formou bezplatné propagace.

Oprava a údržba budov, které má VM Šumperk ve správě či v nájmu, bude realizována dle pravidel stanovených Zásadami a Zřizovací listinou. Organizace bude moci dodavatelsky provádět údržbu budov podle novely Zásad do výše 100 000 Kč. Do plánu oprav a investic nebyly pro rok 2022 zařazeny žádné akce týkající se opravy a údržby budov, nicméně při provádění běžné údržby se počítá se zapojením pracovníků oddělení provozu a výrobu. V rámci obnovy značně zastaralého vozového parku bude v roce 2022 zakoupeno nové osobní vozidlo (investiční žádanka č. 2017/00369 – přesun z roku 2019).

Pracovníci oddělení provozu a výroby se budou opět podílet na opravách a údržbě všech objektů ve správě VM Šumperk. Stále více jsou, a to zejména stolaři, využíváni při výstavní činnosti – výroba výstavního fundu, pomoc při instalacích výstav (montáž, demontáž, osvětlení, audioefekty, nátěry apod.) a především tvorba interaktivních prvků a speciálních exponátů na výstavy. Díky existenci pracovní skupiny s dobře vybavenými dílnami může organizace produkovat vlastní autorské výstavy v originální instalaci s naprosto unikátními doplňkovými aktivitami. O takové výstavy opět projevil zájem i další muzea a jiné organizace, a tak lze předpokládat, že i v roce 2022 poputují výstavy z dílny VM Šumperk po celé republice, čímž reprezentují nejen VM Šumperk, ale také Olomoucký kraj.

V rámci doplňkové činnosti se s největšími příjmy počítá opět z pronájmů nevyužitých prostor (Pavlínin dvůr v Šumperku), z krátkodobých pronájmů, zejména nádvoří Pavlínina dvora (pokud bude umožněno pořádání kulturních akcí), a také z činnosti stolařů, zedníků a zámečníka a z hostinské činnosti. Doplňková činnost bude provozována tak, aby byly dodrženy všechny nároky vyplývající z nového metodického pokynu zřizovatele pro doplňkovou činnost.

Ekonomického oddělení má kromě běžné, velmi náročné agendy za úkol také spolupracovat při získávání mimorozpočtových zdrojů, zejména v oblasti administrace žádostí o dotace a také následně jejich řádné vyúčtování. Pro rok 2022 již byly podány některé žádosti na MK ČR, jedná se zejména o program ISO II D/d (Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví) na restaurování sbírkových předmětů, dále byla vypracována žádost o dotaci z programu MK ČR Podpora projektů výchovných a vzdělávacích aktivit v muzejnictví (v době tvorby plánu byla žádost odeslána ke schválení zřizovateli). Prostřednictvím zřizovatele

se bude organizace opět ucházet o dotaci z programu MK ČR Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií (digitalizace). Ve spolupráci s městem Loštice a A.W. spol. s r.o. byla podána žádost v dotační výzvě Inovativní využití movitého a nemovitého kulturního dědictví v programech tzv. Fondů EHP a Norska na společný projekt Virtuální průvodce. Podání žádosti bylo dodatečně schváleno zřizovatelem 12. 11. 2021.

Další dotační tituly nebyly zatím vypsány, nicméně VM Šumperk se bude opět ucházet o dotace z rozpočtů obcí (Šumperk, Zábřeh, Mohelnice, Loštice, Úsov). Tyto dotace jsou směřované na podporu konkrétních akcí nebo výstav.

Specifickou formou fundraisingu je beze sporu i doplňková činnost, která bude i nadále provozována tak, aby nebyla na úkor činnosti hlavní, nicméně aby díky ní byly navýšeny zisky organizace.

Vzdělávání zaměstnanců bude již tradičně probíhat v několika liniích. Jedná se o zákonná periodická školení pro všechny zaměstnance, tj. školení BOZP jednou za tři roky a školení PO také jednou za tři roky. Další skupinu tvoří zákonná školení řidičů profesionálů, řidičů referentských, kotelníka a řemeslníků. Samostatně je nutné vyčlenit školení ekonomického a administrativního charakteru. Posledním okruhem jsou různá školení, semináře a konference podle oboru jednotlivých odborných pracovníků. Semináře a konference pro tzv. odborné pracovníky budou vybírány tak, aby přednost měly semináře týkající se zákonných povinností (CES, Demus, digitalizace sbírek, památkový zákon, autorský zákon atd.). Semináře budou realizovány jak prezenční, tak i on-line formou.

Základním úkolem pro rok 2022 bude jako každý rok udržet muzeum jako sbírkotvornou instituci s regionální funkcí. Prioritou bude věnovat maximum pozornosti podstatě činnosti muzea, tj. sbírkám muzejní povahy, jejich řádnému uložení, evidenci, zpracování a restaurování. Velkou devízou VM Šumperk bude opět velký počet vlastních autorských výstav, vytvořených ve valné většině ze sbírek jak vlastních, tak zapůjčených. Do programu budou zařazovány také vysoce umělecky nebo vědecky kvalitní výstavy (např. výstava sochaře Bohumila Teplého v šumperském muzeu nebo výstava obrazů akademického malíře Lubomíra Bartoše). Tyto vysoce odborné výstavy budou vyvažovat návštěvnicky atraktivní výstavy v Muzejíčku, tradičně i výstavy archeologické, popř. historické nebo umělecké, jako například výstava o historii zdravotnické péče v regionu, popř. Militaria ze sbírek VM Šumperk. Zájem veřejnosti o činnost muzea bude nutné udržovat i prostřednictvím různých muzejních akcí,

z nichž mnohé již mají tradici a získaly si pravidelný okruh příznivců. K propagaci těchto akcí je nutné přilákat větší pozornost médií, což ovšem nebývá vždy úspěšné a musí se přistoupit k propagaci placené. Stále větší význam při propagaci mají sociální sítě.

Pro Vlastivědné muzeum v Šumperku byl rok 2021 opět velmi poznamenaný omezeními v souvislosti s epidemií covidu-19. Mnohé úkoly a výstavy, které nemohly být realizovány v roce 2021, byly přesunuty do roku 2022. Téměř půlroční uzavření muzeí se samozřejmě projevilo také na návštěvnosti, navíc i po otevření muzeí zůstávala v platnosti různá opatření, která podmiňovala účast návštěvníků na prohlídkách muzeí a na akcích. Předpokladem úspěchu v roce 2022 je udržení prezenční školní docházky a s tím spojené návštěvy školních skupin, možnost pořádání zájezdů zejména pro žáky a seniory (významné pro Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov a pro PAK Loštice) a možnost pořádání muzejních programů pro větší počet návštěvníků. V roce 2022 je také nutné počítat s mírným poklesem životní úrovně, zejména kvůli rostoucí inflaci a zvyšování cen energií. Bude tedy opět o trochu obtížnější nalákat návštěvníky na kulturní akce, neboť muzea a kultura obecně by se mohly stát něčím nadbytečným.

Pro činnost organizace může být v roce 2022 a zejména v roce 2023 také určující základní linie, která vplyne z nové koncepce kultury Olomouckého kraje. Na celostátní úrovni bude zajímavá také diskuze o postavení příspěvkových organizací, vývoj právního prostředí v oblasti muzeí a galerií, zřízení registru muzeí, péče o archeologické kulturní dědictví apod.

PhDr. Marie Gronychová, ředitelka VM v Šumperku

II. PŘEHLED ZÁKLADNÍ ČINNOSTI

1 Sbírkový

Zařazování předmětů do sbírek, jejich evidence a dokumentace, inventarizace, zápis do CES a další práce budou prováděny dle zákona č. 122/2000 Sb., v platném znění, vyhlášky č. 275/2000 Sb., Metodického pokynu MK k provádění některých činností souvisejících s tvorbou sbírek, péčí o sbírky a vývozem sbírkových předmětů do zahraničí a také dle Strategie sbírkotvorné činnosti VM Šumperk.

1.1 Evidence

1.1.1 Chronologický zápis

V roce 2022 bude pokračovat průběžné systematické doplňování všech sbírek a podsbírek sbírkotvornou činností z výzkumných úkolů, vlastními sběry, nákupy, převody, u archeologických sbírek ze záchranných výzkumů. Nadále budou dokumentovány přírodní i společenské změny společnosti, regionální literatura, umění, řemeslné činnosti a lidová kultura v šumperském regionu. Zvláštní důraz je nadále kladen na dokumentaci současnosti. Předměty budou do sbírek muzea zapsány na základě jednání Poradního sboru pro sbírkovou činnost dle Směrnice ředitele VM v Šumperku 2/2003 – Stanovy PSSČ, Směrnice ředitelky VM v Šumperku 5/2004 – Strategie sbírkotvorné činnosti VM.

kurátoři sbírkových fondů

1.1.2 Systematická evidence

Průběžné zajišťování evidence nových přírůstků po schválení v PSSČ a v CES dle zákona č. 122/2000 Sb., vyhlášky č. 275/2000 Sb.

Katalogizace sbírkových přírůstků evidovaných v chronologické evidenci podsbírek v letech 2019–2022.
--

1.2 Inventarizace sbírek

V roce 2022 bude inventarizace probíhat v souladu se zákonem 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, v platném znění, Metodickým pokynem č. 4688/2007 o zajištění průkaznosti evidence sbírkových předmětů a stanovení režimu zacházení se sbírkou v muzeích a galeriích spravujících sbírky ve vlastnictví státu a územních samosprávných celků, vyhlášky MF 270/2010 Sb. ze dne 8. září 2010.

Sbírky budou inventarizovány podle jednotlivých oborových skupin a podskupin v systematické evidenci, nebo podle inventárních čísel vzestupně. Součástí inventarizace bude digitalizace části sbírek podle plánu činnosti a přepis evidenčních karet do programu Demus i s údajem o uložení předmětu. Údaj o uložení předmětu bude vyznačen do chronologické, systematické i počítačové evidence sbírek. K inventarizaci sbírek bude vydán Příkaz ředitelky VM.

V roce 2022 bude ukončen 10letý cyklus inventarizace. Plán je proto stanoven tak, aby všechny sbírkové předměty zapsané do roku 2012 (stav k počátku cyklu inventarizace) byly minimálně jednou zinventarizovány. Celkový počet sbírkových předmětů inventarizovaný v tomto desetiletém cyklu je 149 523 ks. Převážně bude ve všech sbírkách inventarizováno 10 %. Výjimkami jsou: sbírka šumperského muzea, podsбірka archeologická, kde bylo v roce 2015 inventarizováno 40 %, proto je na rok 2022 v plánu pouze zákonných 5 %; sbírka PAK a Havelkova muzea, kde již bylo doposud zinventarizováno více než 95 % sbírky; sbírka zábřežského muzea a sbírka šumperského muzea – podsбірka botanická, kde proběhly v roce 2021 předávací inventarizace a sbírky byly inventarizovány v plném rozsahu, a proto je v těchto sbírkách na rok 2022 plánováno pouze 5 %. Další výjimku tvoří sbírky šumperského muzea – podsбірky historická, zoologická a geologická, kde byl každoročně inventarizován mírně vyšší počet než stanovených 10 %. Z nich bude inventarizováno vždy jen tolik procent (minimálně však 5 %), aby byla naplněna zákonem stanovená lhůta pro desetiletý cyklus inventarizace. V roce 2022 bude ukončen 10letý cyklus inventarizace. Bude vypracována kompletní zpráva o inventarizaci za období 2013–2022.

1.2.1 Zpracování sbírkových předmětů za využití počítače a programu evidence sbírkových předmětů DEMUS

Průběžná katalogizace nových přírůstků a přepis stávajících katalogizačních karet, přepsány budou karty zejména těch předmětů, které budou inventarizovány v roce 2022. Plánován je přepis cca 1000 karet.

1.2.2 Digitalizace sbírkových předmětů

Digitalizace zejména těch předmětů, které budou inventarizované, a předmětů zapůjčovaných muzeem na základě smlouvy o výpůjčce, nájmu nebo innominátní smlouvy v souladu se směrnicí ředitelky č. 4/2014 Zásady pro manipulace se sbírkovými předměty při jejich převozu. Bude pokračovat doplňování digitalizovaných sbírek na webu www.muzeum-sumperk.cz s ohledem na bezpečnost a dodržování autorského zákona a také na portálu eSbírky.

Pokračování v projektu 3D digitalizace z vybraných sbírek a podsbírek VM (v případě schválení žádosti o dotaci MK ČR z programu na podporu projektů poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií) a jejich následné zveřejnění na webu muzea a portálu eSbírky Národního muzea.

Celkem by ve všech sbírkách VM Šumperk mělo být digitalizováno 2 000 sbírkových předmětů.

1.3 Restaurování a konzervace

1.3.1 Základní ošetření

Základní ošetření bude provedeno u všech nově získaných sbírkových předmětů (všechny sbírky).

1.3.2 Desinfekce sbírek

- **Sbírka šumperského muzea, zábřežského a mohelnického muzea, Havelkova muzea a PAKu v Lošticích**

Pravidelná desinfekce textilu, vyplynování zoologických a botanických sbírek (depozitáře, expozice) ve II. pololetí, průběžná desinfekce desinsekčními prostředky během roku.

- **Sbírka Lovecko-lesnického muzea v Úsově**

Očištění všech vystavených exponátů na Úsově před turistickou sezonou, plynování všech sbírkových předmětů v expozici.

1.3.3 Zásadní ošetření

Ve všech sbírkách a podsbírkách bude provedena konzervace nových, zejména archeologických přírůstků, a rekonzervace vybraných souborů stanovených na základě inventarizací. Konzervace a rekonzervace bude provedena dle potřeby i u předmětů, které budou použity na výstavách.

1.3.3.1 Konzervace, 1.3.3.2 Rekonzervace

Všechny sbírky – přednostní konzervace sbírkových předmětů pro instalaci na výstavách, nově získaných sbírkových předmětů, předmětů inventarizovaných. Také pravidelná rekonzervace zbraní. Dle aktuální potřeby ošetření proti červotočům a plísním.

Dále se týká archeologických nálezů:

- ošetření a konzervace předmětů získaných při detektorových prospekcích

- nekonzervované kovové předměty z přírůstků 2017-2018 (příp. 2019-2021) – Sběrka šumperského muzea, podsbírka archeologická, Sběrka mohelnického muzea, podsbírka archeologická
- materiál získaný při výzkumu v Dubicku, Za kostelem v sezóně 2019 (případně 2020–2021)
- případné archeologické výzkumy v roce 2022, ošetření a konzervace předmětů při nich získaných
- rekonzervace kovových předmětů ze starých sbírek

1.3.3.3 Restaurování

Restaurování sbírkových předmětů bude provedeno podle finančních možností organizace a v závislosti na získání případné dotace (dotační program MK ČR ISO/D). Uvedený přehled je tedy pouze orientační, neboť v době tvoření plánu není možné přesně specifikovat, jaká bude finanční situace organizace v roce 2022.

Sběrka šumperského muzea

Podsběrka historická, externí restaurování

Další etapa restaurování orchestrionu H 1028, 102 350,- Kč – externě

Bůh Otec, olej na plátně, signováno F. WOLF, 98.900,-Kč – externě

1.3.3.4 Preparace

Repreparace a konzervace stávajících exponátů v počtu 10 kusů zoologické podsběrky sbírek šumperského muzea a Lovecko-lesnického muzea na zámku Úsov.

1.4 Práce se sbírkami

Ve všech depozitářích bude probíhat pravidelné sledování a budou prováděny klimatické záznamy režimu v depozitářích a výstavních prostorech podle Směrnice ředitelky č. 2/2014 – Depozitární řád VM v Šumperku, nejméně 1x za měsíc, dále vedení záznamů o vstupech do depozitářů – dle Směrnice ředitele č. 2/2014, vedení přírůstkových knih, úklid v depozitářích a v regálech, zpracovávání lokačních seznamů; spolupráce na digitalizaci sbírkových předmětů, vyhledávání a zpětné uložení zapůjčovaných sbírkových předmětů, podle Směrnice č. 1/2014 – Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku.

1.5 Centrální evidence sbírek

Průběžné zajišťování evidence nových přírůstků po schválení v PSSČ v CES dle zákona č. 122/2000 Sb., vyhlášky č. 275/2000 Sb., Směrnice ředitelky č. 1/2014 Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku.

1.7 Depozitáře

Při práci v depozitářích bude kladen důraz na bezpečné uložení sbírek, zpracování lokace, průkaznost evidence a na správnou regulaci klimatických podmínek. Na rok 2022 se přepokládá v rámci plánu investic s pořízením nových regálů pro uložení rozměrných sbírek.

1.8 Předměty se vztahem ke sbírkám v jiné evidenci

Pokračování v evidenci předmětů vztahujících se ke sbírkám na evidenčních kartách (faksimile, modely, figuríny apod.) a v evidenčních sešitech (srovnávací materiál ad.) dle Směrnice ředitele OVM č. 5/2002 – Evidence předmětů se vztahem ke sbírkám.

1.8.3.1 Knihovna

Akviziční činnost, pokračování v katalogizaci a evidenci knižních přírůstků, přepis knih do programu Verbis (novější verze KpWinSQL), přímé uložení na serveru Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk. Evidence a cirkulace časopisů, zajištění jejich vazby, meziknihovní výpůjční služba, výstřižková služba a pravidelná inventarizace publikací, zasílání povinného výtisku a nabídkové povinnosti dle zákona č. 37/1995 Sb., přidělování ISBN, čtvrtletní vyhodnocení hospodárnosti v muzejní knihovně dle směrnice č. 2/2018 a sledování rozpočtu vzhledem k nákupu odborné literatury a předplatného novin a periodik. Lipenská

1.8.3.2 Archiv

Průběžné zařazování písemností, vedení archivní knihy, skartace, vedení stavebního archívu a spisovny, vedení zápůjček dokumentace.

1.8.3.3 Fotoarchiv

Digitalizace sbírkových předmětů (ve spolupráci s kurátory sbírkových fondů), zpracovávání a evidence CD a DVD nosičů vlastních a převzatých, zapůjčování fotografií, negativů, postupná katalogizace negativů, vystavování licenčních smluv ad.

Vedle digitalizace sbírkových předmětů (ve spolupráci s P. Kozákovou) bude fotoarchiv průběžně doplňován rovněž o fotodokumentaci měst a obcí v regionu, zaměřenou především na stavební proměny města Šumperka a okolí. Kozáková, Kudelová

2 Vědecko-výzkumná činnost

2.1 Interní úkoly

2.1.1 Vlastní výzkum nebo vedoucí výzkumu

2.1.1.1 Pokračující úkoly

Osídlení Mohelnicka, Zábřezska a Šumperka ve starším pravěku

Řešitel: B. Tomešová

Víceletý dílčí úkol **Neolitické osídlení povodí horní Moravy.**

V roce 2022 proběhne příprava podkladů a shromažďování informací o možných výpůjčkách na nově chystanou výstavu z cyklu archeologických výstav věnujících se vždy jedné etapě ve vývoji lidské společnosti. Tentokrát se bude věnovat neolitickému osídlení našeho regionu. Ta bude chronologicky navazovat na výstavu „Čas lovců a sběračů“ realizovanou již v roce 2021 v Šumperku a 2022 na zařízeních VMŠ.

Vzhledem k množství jiných úkolů, bude pozastavena revize movitých nálezů ze sondážního výzkumu a sběrů z neolitické lokality Újezd-Žádlovice prováděných v 50. letech minulého století. Postupně dojde k vytvoření katalogu materiálu uloženého ve sbírkách VMŠ a k publikaci výsledků této doposud trochu opomíjené lokality patřící kultuře s lineární keramikou.

Osídlení Mohelnicka, Zábřezska a Šumperka v mladším pravěku

Řešitel: J. Halama

Víceletý dílčí úkol **„Hradiště Obersko – pravěká pevnost a sídlo mocných“**

zaměření detektorových prospekci na potencionální soudobé lokality v nejbližším okolí, zjištěné v r. 2020 pomocí snímkování terénu technologií LIDAR (spolupráce s ACO Olomouc) – jejich ověřování; dále tvorba soupisu dosavadních nálezů a jejich postupná digitalizace a vypracování nálezových zpráv z jednotlivých sezón.

Depot stříbrných mincí z Hrabové

Řešitelka: Barbora Tomešová

V roce 2020 byla zahájena práce na textech do katalogu mincí pocházejících z nálezu z roku 2017 na katastru obce Hrabová. V průběhu roku 2022 bude podána žádost o podporu Ministerstva kultury ČR v programu Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií, která by finančně pokryla náklady na

následné vydání tištěného katalogu. V případě získání grantu by byl v roce 2022 vydán katalog a celý soubor bude také prezentován veřejnosti na výstavě.

Jedná se o bezmála 400 kusů stříbrných mincí převážně z druhé poloviny 17. století nalezených na poli v katastru obce Hrabová. V roce 2019 probíhalo dočišťování a konzervace posledních kusů mincí, byla provedena také fotografická dokumentace depotu a je vytvořena základní databáze jednotlivých jedinců.

Na základě kvalitních fotografií jsou již mince numismaticky detailně určeny Ing. Michalem Kováčikem (Bratislava) a odborným recenzentem veškerých textů se zavázal být Mgr. Marek Budaj, PhD., kurátor sbírek z oddělení numizmatiky Historického múzea Slovenského národného múzea v Bratislavě. Revizi veškerého určení provádí od roku 2021 PaedDr. Petr Holub ze šumperské pobočky České numismatické společnosti.

Dokumentace regionu Šumperska – společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1918 do současnosti

Řešitel: Michaela Kollerová

Dokumentace společenského, kulturního, hospodářského i politického vývoje regionu – sbírkotvorná činnost, fotodokumentace změn a událostí

Nový dílčí úkol: Vývoj poskytování zdravotní péče v regionu v období 19. – 20. století

Úkol zaměřen zejména na historii zdravotnických zařízení v regionu, poskytování lékařské péče, péče o zdraví obecně, také zřetel na lékárny, lázeňská péče. Studium literatury, archivních pramenů k tématu.

Výstupy:

- výstava: Kam nechodí slunce, tam chodí lékař
- přednáška k tématu z historie nemocnic v regionu
- sbírkotvorná činnost

Dokumentace regionu Mohelnicka, společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1945 do současnosti

Řešitel: Zbyněk Žouželka

Sbírkotvorná činnost, pořizování fotodokumentace – současnost města (zejména nové stavby, rekonstrukce, pokračování revitalizace historického jádra města). Výstupem bude databáze fotografií.

Průmyslový rozvoj Mohelnice (Mohelnicka) od 2. poloviny 19. století do roku 1945

Řešitel: Zbyněk Žouželka

Sestavení přehledu mohelnických firem v daném období. Studium pramenů.

Dokumentace regionu Lošticka, společenský, průmyslový a kulturní vývoj

I. Osobnosti Loštic

Řešitelka: Pavlína Janíčková

Nový dílčí úkol: **Osobnosti Loštic – malíř František Havelka**

Malíř patří mezi významné osobnosti Loštic, pocházel z malířské rodiny Havelků. Ve sbírkách Havelkova muzea se nachází jím malované cechovní praporece, malby s náboženskou tematikou, podobizny a střelecké terče.

Výstup: **Výstava František Havelka, malíř**

V roce 2022 uplyne 140 let od jeho úmrtí a současně 205 let od jeho narození.

Osobnost malíře bude představena medailonkem a vybranými sbírkovými předměty z fondu Havelkova muzea.

II. Expozice loštických pohárů. Hrnčířství na Lošticku v proměnách času

Řešitelé: Jakub Halama, Pavlína Janíčková

Nová expozice v PAK byla v r. 2020 dokončena a otevřena. Zbývá publikační výstup:

Tištěný průvodce k nové expozici loštického hrnčířství v PAK; případně rozšířená verze průvodce ve formě katalogu (v rámci edice Knihovnička SM?).

Kříže, kapličky a boží muka v okr. Šumperk

Řešitelky: Mária Kudelová, Pavlína Janíčková

Zpracování drobných sakrálních staveb z katastrů dalších 4 obcí.

Výstup 2022:

- Zveřejnění dalších 4 obcí na webu VM Šumperk.

Kultura odívání 20. století

Řešitelka: Mária Kudelová

Úkol navazuje na dílčí vědecké úkoly ze předešlých let – svatební šaty (V čem jste se, dámy, vdávaly...), plavky (Koupaliště a plovárny), společenský oděv 20. století a pracovní oděv žen související s přípravou jídla a péčí o domácnost i textil v domácnosti (2019 Pomocníci v kuchyni). V roce 2020-23 se zaměří na zpracování sbírky čepců a klobouků celé sbírky VM v Šumperku. Za cíl si klade kompletně zpracovat a publikovat sbírku, která je postupně

restaurována a dílčí výstupy publikovány v katalogu Národního muzea eSbírky. Výsledkem by byla výstava čepců a klobouků ze sbírek VM v Šumperku a katalog v roce 2023 (žádost o grant MK ČR Standardizované veřejné služby)

Výstupy 2022:

- Výstava čepců a klobouků
- Katalog – publikace

Lidová architektura na severní Moravě

Řešitelka: Mária Kudelová

Rešerše literatury k tématu, terénní výzkumy – fotografická dokumentace současného stavu lidové architektury, rešerše sbírkového fondu a fotografií z fotoarchivu, příprava výstavy.

Výstup:

- Výstava Lidová architektura na severní Moravě
- Workshop ve spolupráci s Janem Tomíčkem
- Publikace – zajímavosti o lidové architektuře – facebook a rubrika Historické okénko Šumperska

Kostely a modlitebny Českobratrské církve evangelické na Šumpersku a Zábřežsku

Řešitelka: Kristina Lipenská

Výzkumný úkol reagující na 100. výročí založení ČCE v roce 1918.

Výstup v roce 2022:

- Výstava Evangelíci na Šumpersku a Zábřežsku – Muzeum Zábřeh
- Přednáška Evangelíci na Šumpersku a Zábřežsku – Muzeum Zábřeh

Výtvarní umělci regionu

Řešitelka: Lenka Müllerová, Kristina Lipenská

V roce 2022 bude probíhat i nadále doplňování sbírky regionálního umění se zaměřením na její prezentaci ve VM v Šumperku, průběžná aktualizace, doplňování a shromažďování podkladů k regionálním umělcům, jejichž biografické medailony jsou často využívány jako nepostradatelné podklady pro různé výstavní projekty a publikační činnost. Dále budou dokumentovány aktivity výtvarných regionálních umělců a vyhledávány přínosné akvizice do sbírek. V rámci cyklu Po stopách šumperských architektů, který mapuje architekturu a významné architekty na Šumpersku, bude realizována vlastivědná vycházka v rámci celorepublikového festivalu Den architektury. Průběžně bude doplňován fotoarchiv VMŠ, tj.

pořizována fotodokumentace zaměřená především na stavební proměny a výtvarné realizace v Šumperku a jeho okolí.

Výstupy v roce 2022:

- sbírkotvorná činnost
- průběžné doplňování fotoarchivu VMŠ, fotodokumentace zaměřená především na stavební proměny a výtvarné realizace v Šumperku a jeho okolí
- doplňování a shromažďování podkladů k regionálním umělcům
- aktualizace rubriky Šumperské portréty na webu muzea
- příprava podkladů a prezentace podsbírkou výtvarného umění na webu muzea + esbirkách
- dramaturgie výstav v Galerii mladých Muzea Šumperk – Lipenská, Müllerová
- článek do sborníku Severní Morava – Středověké malby v kostele Narození P. Marie v Brníčku (pracovní název) - Lipenská
- výstava Panství Kolštejn od roku 1331 do Bílé hory (architektura, sochařství, malířství) – Lipenská
- vlastivědná vycházka v rámci festivalu Den architektury
- prezentace sbírky výtvarného umění VMŠ v rámci rubriky Poklady ze sbírek – FB, web muzea
- článek na web –Paulina Chiari a její malířská tvorba. Odborné články – Vlastivědné muzeum v Šumperku [online] – Müllerová
- výstava regionální výtvarnice Míly Prokúpkové – Müllerová
- výstava Bohumila Teplého – Müllerová
- výstava Anny Boček Ronovské – Müllerová
- přednáška / vycházka Meziválečná architektura v Šumperku – Müllerová

Hrad a zámek Úsov

Řešitelka: Lenka Müllerová, Kristina Lipenská, Barbora Tomešová

Příprava publikace Hrad a zámek Úsov, jejíž vydání je plánováno v rámci edice Knihovnička Severní Moravy (2022 nebo 2023).

Výstup (přechází z roku 2021):

- Příprava k vydání publikace Hrad a zámek Úsov (pracovní název)

Barokní malířství a sochařství na Šumpersku, Zábřežsku a Mohelnicku

Řešitelka: Lenka Müllerová

V roce 2022 bude úkol zaměřen na badatelský výzkum kolem kostela sv. Michala v Rejcharticích a dále olejomalby Oslava Nejsvětější svátosti ze sbírek VMŠ, u které je třeba vyvrátit či připsat autorství J. K. Handkemu.

Sbírka grafických listů K. Lukase ve sbírce zábřežského muzea

Řešitelka: Lenka Müllerová

V roce 2022 bude úkol zaměřen na badatelský výzkum a odborné zhodnocení (autorství aj.) kolekce staré grafiky od K. Lukase, příprava a realizace výstavy Václav Hollar. Krajina a města II. v Grafickém kabinetě V. Hollara v Muzeu Zábřeh.

- výstava – Václav Hollar. Krajina a města II. v Grafickém kabinetě Václava Hollara, Muzeum Zábřeh
- článek do SM – Václav Hollar. Náměty krajiny a měst v kolekci zábřežského muzea (pracovní název)
- příprava podkladů a prezentace kolekce na webu muzea + esbírkách

Studium rozšíření, mapování výskytu a případný popis nových druhů brouků nadčeledi *Elateroidea* na území Šumperska

Řešitel: Milan Dvořák

Plošný zoogeografický průzkum šumperského okresu se zaměřením na entomofaunu. Hlavní důraz kladen na hledání nových druhů brouků, především skupiny Elateriformia, a na hledání různých typů vývoje mimikry u stávajících. V případě nižšího zastoupení brouků sledované čeledi bude úkol rozšířen na průzkum divergence a na ostatní zástupce tohoto řádu.

V roce 2021 a 2022 pokračování projektu – rozšíření pole působnosti i na jiné lokality (Hynčina), a pokud nebudou nalezeny nové druhy u Elateriformia, tak bude výzkum čistě mapujícího charakteru a bude doplňovat sbírky VM. Výstup bude formou odborného článku a nasbírání brouci budou zároveň předmětem sbírkotvorné činnosti.

Dějiny města Šumperka (víceletý projekt)

Řešitelé: Jakub Halama, Pavlína Janíčková, Michaela Kollerová, Kristina Lipenská, Lenka Müllerová, Jana Uhlířová

Cílem kolektivního výzkumného víceletého projektu je pokud možno podrobné zpracování dějin města Šumperka od jeho počátků, resp. od počátků osídlení jeho území. Historie města by byla zachycena téměř po současnost, jako zatímní mezník je dán rok 2002, kdy v souvislosti

s územně správními reformami zanikl okresní úřad a město také ztratilo statut okresního města. Dějiny města by měly být v rámci publikace zmapovány, pokud možno po všech jeho stránkách. Nebude tedy sledován pouze chronologický vývoj města v jednotlivých časových obdobích (politické dějiny), ale práce se zaměří i na nejrůznější aspekty života města a jeho obyvatel – hospodářství, kultura, školství, sport, architektonický vývoj, péče o zdraví, každodenní život a další.

Hlavním výstupem tohoto projektu bude publikace o dějinách města Šumperka, v rámci jejích příprav mohou být uveřejňovány studie a články na vybraná dílčí témata. V souvislosti se zpracováváním dílčích témat z dějin města mohou být připravovány i krátkodobé výstavy. Předpokládaný rozsah publikace je okolo 500 stran. Na zpracování jednotlivých úkolů se průběžně pracuje, nicméně zatím není upřesněn předpokládaný termín vydání knihy. Práce navíc ovlivnily také opatření v souvislosti s pandemií, které znemožňovaly plnohodnotné využívání služeb archivu a knihoven.

Jednotlivé dílčí úkoly:

I. Hospodářské dějiny města Šumperka

Řešitel: Michaela Kollerová

V roce 2022 bude pokračováno ve shromažďování podkladů k hospodářskému vývoji města. Budou shromážděny především poznatky z dostupné literatury a pak také bude provedeno dle potřeby studium archivních materiálů, popř. pořízena potřebná fotodokumentace míst spojených s hospodářským vývojem města.

Výstupy pro rok 2022:

- odborný článek do sborníku Severní Morava, sv. 107 s názvem: Podnikatelská rodina Weissů a historie jejich likérky v Šumperku – SM
- článek na web muzea věnovaný hospodářským výstavám v Šumperku v období mezi dvěma světovými válkami
- příprava kapitoly věnovaná hospodářským dějinám

II. Prehistorie a archeologie

Řešitel: Jakub Halama

Víceletý úkol autorského týmu, J. Halama se bude podílet v rámci archeologie – předběžně kapitola Prehistorie a archeologie a částečně též kapitoly Stavební vývoj a Obyvatelstvo. V r. 2022 studium materiálů a přípravy textů.

III. Obyvatelstvo, Správa a politický vývoj

Řešitel: Pavlína Janíčková

Pokračování studia materiálů a jeho shromáždění k dílčím kapitolám Obyvatelstvo, Správa a politický vývoj.

IV. Stavební vývoj, architektura a Kultura, spolky, sport

Řešitel: Lenka Müllerová

V roce 2022 bude úkol zaměřen na badatelský výzkum, odborné zpracování podkladů, příprava textů k dílčím kapitolám Stavební vývoj, architektura a Kultura, spolky, sport

Výstupy v roce 2022:

- Badatelský výzkum a příprava textů k dílčím kapitolám: Stavební vývoj, architektura a kultura, spolky, sport

V. Architektura a stavební vývoj, školství, kultura, náboženství

Řešitel: Kristina Lipenská

Výstup v roce 2022:

- Studium materiálů, příprava textů z témat architektura a stavební vývoj, školství, kultura, náboženství

VI. Přírodní poměry Šumperka

Řešitel: Jana Uhlířová

Vegetace, fytoecologie, flóra do připravované publikace o Šumperku. Botanický průzkum zájmového území, fotodokumentace, sbírkotvorná činnost, excerpce literatury.

2.1.1.2 Nové úkoly

Expozice v PAK: Ilustrátor a malíř Adolf Kašpar

Řešitelka: Mgr. Pavlína Janíčková

Příprava scénáře nové stálé expozice v 1. patře Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích.

Militaria ve sbírkách mohelnického muzea

Řešitel: Zbyněk Žouželka

V rámci přípravy výstavy *Militaria ze sbírky mohelnického muzea* budou shromážděny a zpracovány materiály k problematice zbraní (stručný úvod do problematiky zbraní, vývoj zbraní, jejich rozdělení), ke sbírce zbraní mohelnického muzea (geneze sbírky, její charakteristika) a k vybraným otázkám historie vojenství v mohelnickém regionu (válečné události, pobyty významných vojenských osobností, historie některých spolků ad.). Materiály

budou získány studiem odborné literatury, archivních pramenů a sbírky militarií mohelnického muzea.

Výstup:

- výstava *Militaria ze sbírky mohelnického muzea* (plánovaná na r. 2022)

2.2.2 Podíl na jiném úkolu

2.2.2.1 Pokračující úkoly

Projekt preventivní archeologie (hlavním nositelem Archeologické centrum Olomouc)

Řešitel: J. Halama (garant detektor. průzkumu v okr. Šumperk)

Preventivní detektorové průzkumy ohrožených lokalit v okr. Šumperk (je zároveň součástí interního úkolu Osídlení Mohelnicka, Zábřežska a Šumperka v mladším pravěku) + zajišťování jednotlivých detektorářských nálezů a jejich nálezového kontextu. Výstupy v r. 2022:

- výstava *Zachráněné poklady* (viz níže, kap. 3.2.1.)
- přednáška *Detektoráři a šumperské muzeum* (viz níže, kap. 3.5.2)

Identifikace a trvalá dokumentace kulturní, krajinné a sídlení paměti obce – na příkladu zaniklých sídel Moravy a Slezska

Řešitel: M. Kollerová

Hlavními řešiteli pětiletého projektu jsou Ústav pro soudobé dějiny AV ČR a Mendelova univerzita v Brně (Agronomická fakulta). Projekt je zaměřen na výzkum po roce 1945 zaniklých sídel zejména v pohraničí severní Moravy a Slezska (Šumpersko, Jesenicko, Bruntálsko), mezi jeho cíle patří vytvoření databáze těchto sídel prezentované na vlastní webové stránce, podrobné zpracování historie vybraných lokalit včetně zachycení vzpomínek pamětníků, také putovní výstava a kolektivní monografie. Mgr. Kollerová se do projektu zapojí zejména jako členka poradního sboru a dále zpracováváním rešerší týkající se zaniklých obcí Šumperska.

- V roce 2022 bude v rámci poslední roku plnění úkolu instalována v prostorách Rytířského sálu výstava.

Identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury

Řešitel: Mária Kudelová

Výzkum tradiční rukodělné výroby a obyčejové kultury – dokumentace výrobců a nemateriálních statků jako podkladů pro další výzkumy pro zpracování nominací na titul Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje v dalších letech.

Dokumentace lidové a řemeslné výroby na Šumpersku, posudky a podklady pro činnost v certifikační komisi Jeseníky originální produkt

Řešitelka: Mária Kudelová

Zpracování posudků dle požadavků.

Mapování výskytu káně lesní a káně rousné

Řešitel: Milan Dvořák

Mapování výskytu káně lesní a káně rousné a dalších dravců na vytyčeném koridoru u Zábřehu. Spolupráce na akci BUTEO 2018/2019. Garantem akce je ZO ČSOP 31/O1 Tachov a Muzeum Českého lesa Tachov. Spolupráce na celostátním ornitologickém výzkumu. Monitoring je prováděn vždy v zimním období, okolo 15. listopadu, 15. ledna a 15. března. Lokalita Jestřebí – Pobučí. Úkol je dlouhodobý.

Výstupy 2021:

- Odborný článek.

2.2.2.2 Nové úkoly

Na rok 2022 nejsou zatím plánovány žádné nové podíly na jiných úkolech.

2.3 Odborná prezentace

2.3.1 Konference

2.3.1.2 Aktivní účast

2.3.1.3 Pasivní účast

V době sestavování plánu nebyly známy konkrétní termíny konferencí, případná účast se tedy bude odvíjet dle aktuální nabídky v průběhu roku 2022.

2.3.2 Semináře

Pořadatel:

- Organizace (společně s obcí Rohle a SA v Šumperku) setkání kronikářů mikroregionu Zábřežsko, podzim 2022
- Workshop – Návrat ke kořenům – obnova zděných staveb lidové architektury na severní Moravě (území býv. okres Šumperk) ve spolupráci s J. Tomíčkem Kudelová

2.3.2.2 Aktivní účast

Semináře odborných komisí při AMG (etnografické, historické, archeologické atd.)

odborní pracovníci

XXII. Svatováclavské setkání v Jeseníku – příspěvek k tématu péče o zdraví Kollerová

2.3.2.3 Pasivní účast

Účast na seminářích je uváděna pouze rámcově, neboť témata ani termíny seminářů a školení pro rok 2022 nejsou v době tvorby plánu na rok 2022 zpravidla ještě zveřejněny. Podrobněji bude vzdělávání zaměstnanců rozpracováno v plánu vzdělávání zaměstnanců VM Šumperk – samostatný dokument.

Přehledy výzkumů na Moravě a ve Slezsku v roce 2022 Halama, Tomešová

Seminář k Cesíku a CES Vepřková

Setkání souvkařů severní Moravy, duben 2022 Dvořák

XXII. Svatováclavské setkání v Jeseníku Lipenská, Müllerová

Seminář AMG na téma Knihovnictví Lipenská

Seminář AMG na téma Muzejní pedagogika Gronychová Š.

Inventarizace majetku obcí, krajů, PO a BOZP Červinková

Ekonomické semináře a personalistika Krásná, Ing. Gronychová, Stebnická

Zaměstnanci oddělení provozu a výroby (Stoklas, Krňávek, Kopa, Skýva, Pejcha, Kobza) absolvují povinná školení – lešenář, svářeč, vysokozdvíhový vozík, řidič, motorová pila.

Všichni zaměstnanci se pravidelně zúčastňují školení bezpečnosti práce a požární ochrany. Zaměstnanci, kteří jsou oprávněni k řízení služebních vozidel, absolvují dle lhůtníku školení řidičů.

3. Prezentace

3.1 Ediční činnost

3.1.1 Vydané muzeem

3.1.1.1 Vlastní titul

Severní Morava, sv. 108

Hajtmarová, Müllerová

Knihovnička Severní Moravy s pracovním názvem Šumperk – historie a příroda (RNDr. Zdeněk Gába).

Další publikace budou připravovány k vydání v dalším období:

Průvodce k nové expozici loštického hrnčířství v PAK Loštice. Halama, Janíčková

Případně rozšířená verze průvodce ve formě katalogu k nové expozici loštického hrnčířství v PAK (v rámci edice Knihovnička SM).

Hrad a zámek Úsov (edice Knihovnička SM). Müllerová, Lipenská, Tomešová

Katalog depotu stříbrných mincí z katastru obce Hrabová. Tomešová

Putování za motýly, Zábřežsko 2020-2021. Fotografická publikace zaměřená na různé druhy motýlů žijících na Zábřežsku. Dvořák

Vlastní tituly na webu www.muzeum-sumperk.cz:

Článek shrnující další část výzkumné práce. Mapování výskytu vybraných druhů brouků. Dvořák

Krátké shrnutí výsledků ornitologického výzkumu káně lesní a káně rousné. Dvořák

Hospodářské výstavy v Šumperku a jejich doklady v muzejních sbírkách. Kollerová

Kříže, kapličky, boží muka na Šumpersku – další 4 obce, aktualizace databáze. Janíčková, Kudelová

Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie regionu. odb. pracovníci

Aktualizace rubriky Šumperské portréty na webu muzea. Müllerová

Prezentace digitalizovaných sbírek na webu muzea (i v rámci projektu Digitalizace sbírkových předmětů a jejich prezentace formou 360° rotujících objektů, spolupráce s Národním muzeem). Müllerová

3.1.1.2 Podíl na edici

3.1.2 Publikační činnost

3.1.2.2 Studie

Nález z Doubravice-Kouřilky. Maskovité zámky římsko-provinciální produkce na území ČR (publikační výstup z mezinárodní konference Archeologie barbarů 2018, Brno) – dokončení.

Halama

3.1.2.3 Odborné články

Několik kratších článků k některým archeologickým akcím i nálezům v regionu z roku 2021 – do časopisu Přehled výzkumů (vyd. ARÚ Brno). Tomešová, Halama

Středověké malby v kostele Narození P. Marie v Brníčku (pracovní název) – SM.

Lipenská

Zámek Žádlovice v letech 1918–1945 (SM).

Žouželka

Podnikatelská rodina Weissů a historie jejich likérky v Šumperku – SM.

Kollerová

3.1.2.4 Populárně-vědné články

Publikace nějakého novějšího zajímavého nálezu z regionu, SM – rubrika Poklady našich depozitářů. Halama

Poklady ze staré knihovny – pracovní název, SM (popř. web).

Janičková

Recenze knihy Architect / Architekt Carl Seidl 1858–1936.

Müllerová

Václav Hollar. Náměty krajiny a měst v kolekci zábřežského muzea (pracovní název).

Müllerová

Príspevky do seriálu Poklady ze sbírek (2x příspěvek / měsíc) na webu muzea.

kurátoři sbírek, garant: Müllerová

3.1.2.5 Informační články

Aktuální informace o výstavách a jiných muzejních aktivitách v regionálním a odborném tisku.

kurátoři výstav, vedoucí odd. a pracovišť

Informace na internetu – aktuální informace o výstavách.

kurátoři výstav, Zeman, Šebestíková

3.1.2.6 Nálezové zprávy

Průběžné zpracovávání Oznámení, Hlášení a Nálezových zpráv z archeologických dohledů, výzkumů a detektorových prospekci, pro Archeologický ústav (databáze Archeologická mapa ČR). Halama, Tomešová

3.2 Výstavy – číselník odpovídá stanovenému obsahu výroční Zprávy o činnosti, vysvětlivky a rozdělení výstav na vlastní a zapůjčené byly zpracovány podle metodiky NIPOS, formulář V-Kult.

Celkem 44 (z toho 2 instalované mimo) výstav, z toho 10 přechází z roku 2021

Výstavy autorské (3.2.1, 3.2.2) – vlastní výstava je autorsky připravená a ve sledovaném období vykazujícím muzeem zpřístupněná výstava obsahující v převážné míře vlastní exponáty (alespoň 50 %).

3.2.1 autorské z výzkumu

3.2.1.1 Liška Bystrouška. Kresby Stanislava Lolka – přechází z 2021

Šumperk, Hollarova galerie

leden–únor (6. 2. 2022)

Müllerová

3.2.1.2 Zaniklé osady Moravy a Slezska – výstava je jedním z výstupů výzkumného projektu podporovaného MK ČR s názvem Identifikace a trvalá dokumentace kulturní, krajinné a sídelní paměti obce

Šumperk, Rytířský sál

červenec–září 2022

Kollerová

3.2.1.3 Zachráněné poklady – výběr kovových artefaktů, získaných v rámci detektorových průzkumů VM Šumperk

Šumperk, Rytířský sál

duben-květen 2022

Halama

3.2.1.4 Lidová architektura na severní Moravě – výstava bude prezentovat typy lidové architektury v našem regionu zejména fotografickou dokumentací

Šumperk, Výstavní síň

červen–srpen 2022

Kudelová

3.2.1.5 Kam nechodí slunce, tam chodí lékař – z dějin zdravotnické péče regionu, výstava o historii poskytování lékařské péče na Šumpersku

Šumperk, Výstavní síň

říjen-prosinec 2022

Kollerová

3.2.1.6 Poklad z Hrabové – výstava představí veřejnosti poklad stříbrných mincí nalezený v obci Hrabová v roce 2017

Šumperk, Hollarova galerie

listopad-prosinec 2022

Tomešová

3.2.1.7 Militaria – výstava z archeologických a historických sbírek VM Šumperk

Mohelnice

červen-srpen 2022

Žouželka

3.2.1.8 Malíř František Havelka

PAK Loštice

květen–červen 2022

Janíčková

3.2.2 Autorské

3.2.2.1 Co šeptají andělé – sbírkové předměty VMŠ vztahující se ke společnému motivu anděla – přechází z roku 2021

Šumperk, Výstavní síň

leden–únor 2022

Lipenská, Kudelová

3.2.2.2 Poklady ze staré knihovny – výstava ze sbírek VM

Šumperk, Hollarova galerie

duben–květen/červen 2022

Janíčková

3.2.2.3 Betlémy ze sbírky Havelkova muzea v Lošticích – výstava ze sbírek VM Šumperk

PAK Loštice

listopad 2022–leden 2023

Janíčková

3.2.2.4 Výstava hub – tradiční výstava živých hub spojená s mykologickou poradnou

Šumperk, Rytířský sál

září 2022

Uhlířová

3.2.2.5 Panství Kolštejn od roku 1331 do Bílé hory (pracovní název) – výstava se zaměří na dějiny panství Kolštejn

Šumperk, Hollarova galerie

říjen–listopad 2022

Lipenská

3.2.2.6 Herna, historie – interaktivní výstava

Šumperk, Muzejíčko

březen–červen 2022

Gronychová, Kollerová

3.2.2.7 Míla Prokúpková – výstava regionální výtvarnice

Šumperk, Rytířský sál

prosinec 2022-2023

Müllerová

3.2.2.8 Bohumil Teplý – autorská výstava významného sochaře a restaurátora Bohumila Teplého

Šumperk, Výstavní síň

březen-květen 2022

Müllerová

3.2.2.9 Putování za motýly – výstava ze zoologických sbírek VM Šumperk v kombinaci s fotografiemi

Šumperk, Hollarova galerie

červen-srpen 2022

Dvořák

3.2.2.10 Prázdninová herna – interaktivní výstava

Šumperk, Muzejíčko

červen-září 2022

Drugda, Gronychová, Gronychová Š.

3.2.2.11 Pohádková herna – interaktivní výstava pro děti na téma známých pohádek

Šumperk, Muzejíčko

říjen-prosinec 2022

Drugda, Gronychová, Gronychová Š.

3.2.2.12 Lubomír Bartoš – autorská výstava k životnímu jubileu významného šumperského umělce

Šumperk, Výstavní síň

22. 9.-říjen 2022

3.2.2.13 A. Boček Ronovská – výstava šumperské rodačky, která se věnuje kresbě, grafice, tanci.

Hollarova galerie (Galerie mladých)

únor-březen 2022

Mullerová

3.2.2.14 Velká muzejní herna – přechází z roku 2021

Šumperk, Muzejíčko

leden-březen 2022

Drugda, Gronychová, Gronychová Š.

3.2.2.15 Betlémy – přechází z roku 2021

Mohelnice

leden-6. 2. 2022

Žouželka, Kudelová

3.2.2.16 Velká muzejní herna

Zábřeh

červen-srpen 2022

Drugda, Gronychová, Gronychová Š.

3.2.3 Přejatá aktivně

Výstavy přejaté aktivně – za vlastní se může považovat i taková výstava, na níž jsou instalovány většinou nebo zcela zapůjčené exponáty, ale muzeum takovou výstavu vlastním nákladem připravilo a zhotovilo (např. výstava autorských děl výtvarného umělce, výstava zapůjčené soukromé sbírky určitých artefaktů).

3.2.3.1 Zmizelý Hrubý Jeseník – výstava z VM Jesenicka doplněná o předměty ze sbírek VM

Šumperk

Šumperk, Rytířský sál

únor-březen 2022

Kollerová, Uhlířová

3.2.3.2 Město čte knihu 2022: František Nepil – ve spolupráci s Městskou knihovnou TGM

Šumperk

Šumperk, Rytířský sál

říjen–listopad 2022

Lipenská

3.2.3.3 Výstava výtvarných prací žáků ZUŠ – přechází z roku 2021

PAK Loštice

27.11.2021-13.2. 2022

Janíčková

3.2.3.4 Patchwork – ve spolupráci se spolkem ručních řemesel Mohelnice

Mohelnice

září-říjen 2022

Žouželka

3.2.3.5 Enkaustika – výstava Libuše Trunečkové – přechází z roku 2021

Minigalerie Zábřeh

leden 2022

Šebestíková

3.2.3.6 Vytrženo z fotobloku – výstava fotografií Ivany Remešové – přechází z 2021

Galerie mladých, Šumperk

17. 12. 2021-27. 2. 2022

Gronychová

3.2.3.7 Nářez – výstava prezentuje řezy kmeny stromů, doplněné o detaily na fotografiích, přechází z roku 2021

Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov

duben–říjen 2022

Třísková

3.2.4 Zapůjčená

3.2.4.1 Mně se líbí Bob – výstava k 80. narozeninám Boba Dylana, zapůjčená z pražského Pop muzea – přechází z roku 2021

Šumperk, Rytířský sál

leden–únor 2022

Gronychová

3.2.5 Putovní vlastní

Výstavy putovní vlastní – za vlastní výstavy se považují i výstavy putovní. Putovní výstavou se rozumí výstava připravená se záměrem, že bude muzeem půjčená a instalovaná mimo původní vlastní výstavní prostory (např. v jiných zařízeních, muzeích, ve školách, v jiných prostorách v obci, v kulturních klubových zařízeních apod.).

3.2.5.1 Půjdem spolu do Betléma – betlémy ze sbírek VM Šumperk – přechází z roku 2021

Zábřeh

leden 2022-9. 1. 2022

Kudelová

3.2.5.2 Co šeptají andělé – sbírkové předměty VMŠ vztahujících se ke společnému motivu anděla

Zábřeh

prosinec–únor 2023

Lipenská, Kudelová

3.2.5.3 Čas lovců a sběračů – archeologická výstava, věnovaná jedné etapě vývoje lidské společnosti

Mohelnice

únor–duben 2022

Tomešová

3.2.5.4 Čas lovců a sběračů – archeologická výstava, věnovaná jedné etapě vývoje lidské společnosti

Zábřeh

září-listopad 2022

Tomešová

3.2.5.5 Liška Bystrouška. Ilustrace Stanislava Lolka

PAK Loštice

únor-duben 2022

Müllerová

3.2.5.6 V rukou restaurátora – ze sbírek VM

Zábřeh

leden-duben 2022

Tomešová

3.2.5.7 Za zimních večerů v chalupách – výstava dokumentující domácí výrobu na venkově v minulosti

Mohelnice

prosinec 2022–leden 2023

Kudelová

3.2.5.8 Evangelíci na Šumpersku a Zábřežsku

Zábřeh

duben-květen 2022

Lipenská

3.2.5.9 Míry a váhy

Zábřeh

květen-červen 2022

Janičková

3.2.5.10 V rukou restaurátora – ze sbírek VM

Mohelnice

duben-červen 2022

Tomešová

Instalované mimo zařízení Vlastivědného muzea v Šumperku

3.2.5.11 O včelách a lidech – výstava ze sbírek VM

Muzeum Hlučínska

3.2.5.12 Když jsem já sloužil – výstava ze sbírek VM

Muzeum v Litovli

3.3 Expozice

Hollarova krajina a města II – kolekce grafických listů V. Hollara v prostoru Grafického kabinetu V. Hollara

Müllerová

Pravidelná obměna kolekce grafik po 1 roce

3.4 Dílny

3.4.1 Autorské

Dílny k aktuálním výstavám a stálým expozicím:

Poklady ze staré knihovny – k výstavě ve VM v Šumperku	Janíčková
Dílny k výstavám: Za zimních večerů v chalupách, Betlémy	Kudelová
Výtvarná dílna k výstavě Co šeptají andělé	Lipenská, Kudelová
Edukační program k výstavě Václav Hollar	Müllerová
Dílny k výstavě V rukou restaurátora	Tomešová
Dílny k výstavě čas lovců a sběračů	Tomešová
Dílny ke stálé expozici: Jak vzniká látka na šaty?	Kudelová
Nabídka edukačního programu Základy ikonografie aneb <i>Hrdinové</i> v sakrálním umění k části stálé expozice Muzea Šumperk	Müllerová

S dětmi za uměním

Pravidelné doprovodné akce k výstavám výtvarného umění, určené pro předškolní děti v doprovodu rodičů	Lipenská, Müllerová
---	---------------------

3.5 Přednášky

Každý pracovník se zařazením kurátor výstav a archeolog musí mít minimálně jednu samostatnou přednášku pro veřejnost. Mezi přednášky se v tomto případě nepočítají komentované prohlídky výstav a expozic.

3.5.1 Autorská z uzavřeného výzkumu

Lidová architektura severní Moravy	Kudelová
Evangelíci na Šumpersku a Zábřežsku – Muzeum Zábřeh	Lipenská
Z historie nemocnic v regionu (prac. název)	Kollerová

3.5.2 Autorské

Detektoráři a šumperské muzeum	Halama
Meziválečná architektura v Šumperku (popř. vycházka)	Müllerová
Přednáška v rámci výstavy „Putování za motýly“ o fotografování přírody s pozvaným hostem.	Dvořák
Průmyslový rozvoj Mohelnice od 2. poloviny 19. století do roku 1945	Žouželka

Komentované prohlídky k výstavám:

Komentované prohlídky k aktuálním výstavám

autoři výstav

3.6 Kulturně-výchovná činnost

3.6.1 Kulturní projekty obecně

3.6.3 Přednášky

Panství Kolštejn od roku 1313 do Bílé hory (pracovní název)

3.6.5 Akce jiné

- **Muzeum Šumperk**

14. 4. Velikonoce v muzeu	Kudelová
duben – Pálení čarodějnic	Gronychová Š., Drugda
květen – Šumperský hafan	Gronychová, Drugda
květen–červen Muzejní noc	Gronychová Š., Kudelová, Gronychová, Drugda
červenec, srpen – Prázdninový den	Gronychová Š., Drugda
Mezinárodní den archeologie, 3. týden v říjnu	Tomešová, Halama

- **Muzeum Mohelnice**

Pravěký den v mohelnickém muzeu, květen/červen 2022	Halama, Tomešová
Muzejní noc, červen	Žouželka

- **PAK Loštice**

Den s hrnčíři – září	Janíčková, Halama
13. 4. Velikonoce v PAK	Janíčková

- **Muzeum Zábřeh**

Soutěže pro školy O poklad paní Magdalény a Toulky zábřežskou minulostí

3.7 Internet

3.7.1 Vlastní stránky

Vlastivědné muzeum v Šumperku provozuje webové stránky www.muzeum-sumperk.cz. Stránky dostaly v roce 2015 novou grafickou podobu, v roce 2016 došlo k postupnému doplňování dat. Kromě základních povinných údajů o organizaci, kontaktů a dalších identifikačních údajů jsou na webu přehledně umístěny informace o všech zařízeních VM

Šumperk, stálých expozicích (virtuální prohlídky stálé expozice v šumperském muzeu a expozice Pravěk Mohelnicka v Muzeu Mohelnice) a výstavách a akcích. Další část je věnována sbírkám včetně 3D prezentace vybrané kolekce sbírkových předmětů a také publikační činnosti (odborné články, vlastivědné zajímavosti, Šumperské osobnosti, Kříže, kapličky a boží muka na Šumpersku, sborník Severní Morava). Webové stránky jsou průběžně aktualizovány a doplňovány.

Vlastivědné zajímavosti na www.muzeum-sumperk.cz:

- Článek shrnující další část výzkumné práce. Mapování výskytu vybraných druhů brouků. Dvořák
- Krátké shrnutí výsledků ornitologického výzkumu káně lesní a káně rousné. Dvořák
- Hospodářské výstavy v Šumperku a jejich doklady v muzejních sbírkách. Kollerová
- Kříže, kapličky, boží muka na Šumpersku – další 4 obce, aktualizace databáze. Janíčková, Kudelová
- Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie regionu. odb. pracovníci
- aktualizace rubriky Šumperské portréty na webu muzea. Müllerová
- prezentace digitalizovaných sbírek na webu muzea (i v rámci projektu Digitalizace sbírkových předmětů a jejich prezentace formou 360° rotujících objektů, spolupráce s Národním muzeem). Müllerová

Facebook muzea:

Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie regionu. odb. pracovníci

Příspěvky do seriálu Poklady ze sbírek kurátoři sbírek. garant: Müllerová

Archeologické aktuality. Halama, Tomešová

3.7.2 Vlastní stránky

- projekt Digitalizace sbírkových předmětů a jejich prezentace na eSbírkách, spolupráce s – národním muzeem – administrace sbírek VMŠ na webu eSbirky.cz – prezentace muzejních sbírek na eSbirky.cz. Müllerová

4. Ostatní činnost

4.1 Odborné posudky

- odborná vyjádření k plánovaným stavebním činnostem a k proběhlým stavbám s archeologickým dohledem či záchranným výzkumem.

4.3 Členství v komisích

- Pracovní skupina pro tradiční lidovou kulturu v Olomouckém kraji Kudelová
- Středomoravská archeologická komise Tomešová, Halama
- Předseda regionální sekce AMG, člen senátu AMG Gronychová
- Oborové komise při AMG jednotliví odborní pracovníci dle zaměření
- Pracovní skupina Olomouckého kraje pro digitalizaci kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje Müllerová
- Certifikační komise pro udělování regionální značky „Jeseníky originální produkt“ Kudelová

4.7 Služby dle zákona 122 – bezplatné

- Kontrola stavebních aktivit v regionu dle požadavků stavebníků.
- Záchranný archeologický výzkum dle požadavků stavebníků.

4.8 Služby dle zákona 122 – placené

- Kontrola stavebních aktivit v regionu dle požadavků investorů.
- Záchranný archeologický výzkum dle požadavků investorů.

4.9 Zájmová sdružení u muzea

- Spolupráce s Respekt a tolerance, o. s. Žouželka
- Spolupráce se Společností přátel hradu Bouzova Gronychová, Žouželka

6. Účelové komise

- Redakce Severní Moravy Gronychová, Hajtmarová, Müllerová
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost VM v Šumperku Halama, Lubina, Kollerová, Kudelová, Vepřková + 3 externí spolupracovníci
- PSSČ Vlastivědné muzeum Jesenicka Kollerová, Halama, Tomešová, Dvořák
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea silnic ve Vikýřovicích Kudelová
- Vědecká rada Hanáckého muzea v přírodě Kudelová

